

Sygn. akt III S 150/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy
w następującym składzie :

Przewodniczący - Sędzia SO Teresa Kołeczko - Waclawik

Sędziowie SO Andrzej Dyrda (spr.)

SR(del.) Marcin Rak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 listopada 2014 r.

sprawy ze skargi F. T. (T.)

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach pod sygn. akt I C 1283/12

przy udziale Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

postanawia :

oddalić skargę.

SSR(del.) Marcin Rak SSO Teresa Kołeczko - Waclawik SSO Andrzej Dyrda

UZASADNIENIE

Skarżący F. T. 1 sierpnia 2014r. wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie, w której żądał: stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie o sygn. akt I C 1283/12 prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach oraz przyznania od Skarbu Państwa kwoty 20.000 zł.

Uzasadniając skargę podniósł, iż Sąd Rejonowy blokuje mu prawa do sądu poprzez oddalenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych jak również odrzuca wnioski skarżącego o połączenie tożsamyh postępowań odnośnie nieruchomości KW (...), podnosząc równocześnie okoliczności odnoszących się do całokształtu postępowania tego sądu w innych postępowaniach.

Prezes Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach zgłaszając swój udział w sprawie wniósł o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy na podstawie akt o sygn. I C 1283/12 ustalił następujący przebieg postępowania.

Skarżący wniósł pozew 9 lipca 2012r.

Zarządzeniem z 10 lipca 2012r. sprawa została wpisana do repertorium „C” a skarżący został wezwany do usunięcia braków formalnych pozwu poprzez podanie wartości przedmiotu sporu oraz złożenia oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku i dochodach na urzędowym formularzu.

W odpowiedzi na to zobowiązanie, doręczono mu 6 sierpnia 2012r., a zarządzenie wykonał 13 sierpnia 2012r. Następnie zarządzeniem z 7 września 2012r. Przewodniczący zwrócił się do skarżącego o wskazanie czy domaga się odsetek o kwoty 75.000 zł w formie skapitalizowanych odsetek, która za wymieniony okres wyniesie 12.207,53 zł.

Postanowieniem z 17 grudnia 2012r. referendarz sądowy oddalił wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych, na które to orzeczenie, skarżący w dniu 11 stycznia 2013r. wniósł skargę, a 14 stycznia 2013r. złożył ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.

Zarządzeniem z 17 stycznia 2013r. zobowiązano skarżącego do złożenia do akt odpisów pism z 11 stycznia 2013r. oraz 14 stycznia 2013r. w terminie 7 dni, pod rygorem odrzucenia. Zobowiązanie to doręczono skarżącemu 22 lutego 2013r., a wykonano 1 marca 2013r.

Zarządzeniem z 20 lutego 2013r. skarżący został zobowiązany do uiszczenia opłaty w kwocie 1 zł, za sporządzenie kserokopii pisma. Zobowiązanie to doręczono skarżącemu 14 marca 2013r.

Postanowieniem z 12 marca 2013r. Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach utrzymał w mocy postanowienie referendarza sądowego 17 grudnia 2012r.

9 kwietnia 2013r. skarżący złożył ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oraz pełnomocnika z urzędu.

Postanowieniem referendarza sądowego z 16 kwietnia 2013r. wniosek ten został oddalony, równocześnie z wcześniejszym wnioskiem z 14 stycznia 2013r. Odpis tego postanowienia, z uzasadnieniem, został doręczony skarżącemu 13 maja 2013r. 20 maja 2013r. skarżący wniósł skargę od tego postanowienia.

Postanowieniem z 31 maja 2013r. Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach utrzymał w mocy postanowienie referendarza sądowego 16 kwietnia 2013r.

Zarządzeniem z 31 maja 2013r. skarżący został wezwany do uiszczenia opłaty od pozwu w kwocie 3.750 zł, w odpowiedzi na co, 9 lipca 2013r. złożył ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oraz pełnomocnika z urzędu. Postanowieniem referendarza sądowego z 12 sierpnia 2013r. wnioski te zostały odrzucone. Odpis tego postanowienia został doręczony skarżącemu 24 września 2013r.

Skarżący 1 października 2013r. złożył ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oraz pełnomocnika z urzędu. Postanowieniem referendarza sądowego z 22 listopada 2013r. wnioski te zostały odrzucone. Odpis tego postanowienia został doręczony skarżącemu 18 grudnia 2013r.

Zarządzeniem z 3 października 2013r. skarżący został wezwany do uiszczenia opłaty od pozwu w kwocie 3.750 zł. Zobowiązanie to zostało mu doręczone 5 listopada 2013r.

27 grudnia 2013r. skarżący wniósł o wyłączenie sędziego referenta z tego postępowania. Zarządzeniem z 16 stycznia 2014r. zobowiązano skarżącego do wskazania jakich sędziów i w jakich postępowaniach domaga się ich wyłączenia, w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu wniosku. Zobowiązanie to doręczono skarżącemu 5 marca 2014r., natomiast odpowiedzi udzielił w piśmie procesowym z 12 marca 2014r.

Zarządzeniem z 18 marca 2014r. akta zostały przedłożone Przewodniczącej Wydziału, która zarządzeniem z 31 marca 2014r. przedłożyła akta Prezesowi Sądu Rejonowego w celu wyznaczenia składu do rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego jak również zobowiązała sędziego referenta do złożenia oświadczenia w trybie art. 49 k.p.c. Oświadczenie to zostało złożone 2 kwietnia 2014r.

Akta zostały przedłożone Prezesowi 9 czerwca 2014r. Zarządzeniem z tego samego dnia wyznaczono sędziów do rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego referenta.

Postanowieniem z 12 czerwca 2014r. oddalono wniosek o wyłączenie sędziego referenta.

Zgodnie z art. 2 ust.1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. z 2004r., Nr 179, poz.1843 z późniejszymi zmianami) przewlekłość postępowania zachodzi wtedy, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego.

Badanie, czy w konkretnej sprawie nastąpiła zwłoka w jej rozpoznaniu, nie może pomijać, że rozsądny termin postępowania musi zostać określony w świetle wszystkich okoliczności danej sprawy oraz w oparciu o następujące kryteria: złożoność sprawy, postępowanie samego skarżącego i właściwych organów, znaczenie przedmiotu postępowania dla skarżącego.(wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 22 stycznia 2013r., 51219/09; wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 25 września 2012r., 1415/11; decyzja Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 29 maja 2012r., 9848/10 Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 22 stycznia 2013r., 28940/08) O przewlekłości postępowania nie decyduje ogólny czas trwania postępowania jak również subiektywne odczucia skarżącego, a jedynie taki przypadek, gdy postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne do jej wyjaśnienia, uwzględniając ocenę terminowości i prawidłowości czynności sądowych, ale także charakter sprawy, zachowanie strony, a w szczególności strony, która zarzuca przewlekłość postępowania. (postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 30 lipca 2013r., II FPP 9/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2013 r. KSP 1/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2012r., III SPP 8/12). Ocena ta nie może być oderwana od obowiązku Sądu rozpoznawania wszystkich spraw wniesionych do Sądu bez nieuzasadnionej zwłoki, przy zachowaniu zasady rozpoznawania spraw według kolejności ich wpływu oraz uwzględnieniu przepisów nakazujących rozpoznawanie niektórych rodzajów spraw w ustawowo określonych terminach (postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 30 lipca 2013r., II FPP 9/13).

Zaznaczyć należy, że przewlekłość postępowania musi być następstwem okoliczności, które pozostają w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością sądu. Tym samym jeżeli zwłoka wynika z zachowania strony, uczestników postępowania lub innych organów, na które sąd nie ma wpływu, a podejmuje skutecznie działania dyscyplinujące i naprawcze, zmierzające do jak najszybszego zakończenia sprawy, to nie sposób mówić o naruszeniu prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 maja 2013r., I ACa 36/13).

Nie można również pominąć tzw. czynnika ludzkiego. Pomimo, iż sąd ma obowiązek rozpoznania bez nieuzasadnionej zwłoki wszystkich wniesionych spraw, nie można całkowicie abstrahować od obciążenia sędziego pracą, jak również pomijać realia funkcjonowania sądów, na które to realia składa się przede wszystkim ilość i rodzajowość rozpoznawanych spraw, ale też charakter podejmowanych przez sądy czynności, za którymi stoją interesy konkretnych podmiotów i które tym samym wymagają analizy, namysłu i rozważań. (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 stycznia 2013r. II S 33/12; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 maja 2013r., III S 5/13).

Określając termin do długości określonych czynności, o ile ustawa nie zawiera wskazówek, należy się odwołać do wiedzy wynikającej z praktyki, orzecznictwa sądów lub przeciętnej długości postępowania w podobnych sprawach. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013r., KSP 3/13).

Dla stwierdzenia zasadności skargi wystarczająca może być nieterminowość lub niecelowość podjęcia przez sąd choćby jednej czynności, gdy opóźnienie z tego tytułu było tak znaczne, że powoduje przewlekłość całego postępowania (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 26 lutego 2013r., I ACa 811/12).

Mając na względzie wskazane powyżej kryteria, Sąd Okręgowy uznał, iż nie sposób zgodzić się z zarzutem skarżącego, iż postępowanie w niniejszej sprawie jest długotrwałe z przyczyn zawinionych przez Sąd. Czynności wykonywane przez Sąd były wykonywane we właściwych odstępach – od kilku dniowych do miesięcznych. Nagromadzenie tzw. czynności wstępnych wynikało natomiast z inicjatywy procesowej skarżącego, który poprzez wielokrotnie ponawiane wnioski o

zwolnienie od kosztów sądowych, a następnie o wyłączenie sędziego referenta, uniemożliwił sprawie nadanie dalszego biegu.

Powyższe okoliczności prowadzą do wniosku, iż czynności Sądu Rejonowego w sprawie I C 1283/12 podejmowane były bez zbędnej zwłoki.

Z przytoczonych wyżej względów na mocy art. 12 ust. 1 powołanej ustawy Sąd Okręgowy oddalił skargę jako nie znajdującą usprawiedliwionych podstaw prawnych.

SSR (del.) Marcin Rak SSO Teresa Kołeczko - Waclawik SSO Andrzej Dyrda